

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
201007547 EP KSI/mk

Vår ref
201002313-/DH

Dato

24 SEPT. 2010

Om høring av forslag til endringer i tinglysningsloven - Elektronisk tinglysning

Miljøverndepartementet viser til Justisdepartementets høringsbrev 21. juni 2010 med forslag til endringer i tinglysningsloven mv. for å tilrettelegge for elektronisk tinglysning med høringsfrist 24. september.

Miljøverndepartementet støtter forslaget om å tilrettelegge for elektronisk tinglysning. Forslaget vil bl.a. følge opp regjeringens mål om en døgnåpen forvaltning, jf. St.meld. nr. 17 (2006-2007), og har potensial for betydelige samfunnsøkonomiske gevinster, jf. arbeidsgruppens rapport kap. 20.

Vi er enig i forslaget om å videreføre et tosporet opplegg som i realiteten sidestiller papirbasert og elektronisk tinglysning, jf. rapporten kap. 19. Det bør generelt være mulig å gjennomføre enhver tinglysning elektronisk, men det bør ikke være et krav. Det bør fortsatt være mulig å få gjennomført en tinglysning med bruk av tradisjonell signatur – i hvert fall inntil det er høstet erfaring med elektronisk tinglysning i generell bruk.

Av hensyn til en sikker overgang til elektronisk tinglysning bør det i forskrift være mulig å bestemme at enkelte typer tinglysning inntil videre må skje med bruk av tradisjonell signatur.

Det bør også kunne bestemmes i forskrift at enkelte typer tinglysning alltid skal skje med bruk av elektronisk signatur - der det ligger særlig godt til rette for dette, f.eks. for visse typer tinglysningsmeldinger fra offentlige myndigheter.

Vi er enig i mindretallet, Kristin Bjerkestrand Eid, at betegnelsen grunnboken er godt innarbeidet og at det ikke er noe i veien for at en kan fortsette å kalle registeret "grunnboken" selv om man går over til elektronisk tinglysning. Miljøverndepartementet valgte f.eks. å gå tilbake til den tradisjonelle betegnelsen "matrikkelen" for landets offisielle eiendomsregister på tross av at registeret en stund hadde hatt en mer registerorientert betegnelse. Dersom Justisdepartementet velger å gå for å endre betegnelsen, synes "grunnregistret" å være et hensiktsmessig valg. Vi ser heller ikke behov for å endre terminologi fra "dokument" til "dokumentasjon". Vi er enig i mindretallet i at begrepet "dokument" slik det bl.a. er definert i offentleglova, er tilstrekkelig klart og teknologinøytralt.

Vi synes arbeidsgruppen har gitt en god begrunnelse for forslaget om å gå over til meldingsbasert tinglysning av rettigheter - når tinglysingen foregår elektronisk. Vi synes imidlertid ikke at arbeidsgruppen har begrunnet like godt at dette også lar seg gjøre i forbindelse med tradisjonell tinglysning. Vi anbefaler at Justisdepartementet vurderer om tradisjonell tinglysning fortsatt skal kunne foregå ved tinglysning av dokumenter.

Når det gjelder spørsmålet om innsending av dokumenter, jf. rapporten kap. 7.4, støtter vi mindretallet, Kristin Bjerkestrand Eid, om at underliggende dokumenter som hovedregel må anses som hjelpedokumenter i forhold til tinglysingen. Vi er imidlertid enig i flertallet i at det samtidig kan være behov for å bevare underliggende dokumentasjon for ettertiden. Det bør i forskrift kunne åpnes for at enkelte typer hjelpedokumenter kan registreres når disse er på elektronisk form.

Vi er enig i at elektronisk tinglysning øker behovet for betenkningstid – særlig for at kunden skal kunne kontrollere sine egne ordrer før disse effektueres. Arbeidsgruppen har avvist muligheten for en kort angrefrist, og anbefaler i stedet å bygge videre på praksisen med inkuriepåtegninger, jf. rapporten kap. 10. Vi anbefaler at man også vurderer hensiktsmessigheten av å tilby en form for "ventefunksjon" - i likhet med muligheten for å legge inn forhåndsordre som finnes i ulike nettbankløsninger.

Arbeidsgruppen har bare hatt som mandat å vurdere tinglysning i fast eiendom herunder andeler i borettslag. Arbeidsgruppens forslag får også virkning for annen type tinglysning. Justisdepartementet bør vurdere om det foreligger særlige hensyn som gjelder tinglysning i løsøre mv.

Forslaget til arbeidsgruppen er omfattende, bl.a. med en rekke forslag til endringer i annet lovverk. Vi har ikke hatt anledning til å vurdere om rapporten dekker alt relevant regelverk. Det bør muligens undersøkes om elektronisk tinglysning bør følges opp med tilpassinger i saksgangen når annet regelverk setter vilkår for eller krever tinglysning, f.eks. konsesjonsloven § 15 og kulturminneloven § 5.

Vi anbefaler at tinglysningsloven, i forbindelse med tilretteleggingen for elektronisk tinglysning, også oppdateres med andre tekniske endringer, f.eks. organisatoriske

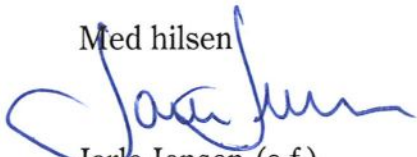
endringer som følge av at tinglysingen er flyttet fra domstolen til Statens kartverk, jf. bl.a. tinglysingsloven § 1.

Vi vil dessuten vise til forslag til endringer i tinglysingsloven som Miljøverndepartementet, i forståelse med Justisdepartementet, sendte på høring med høringsfrist 15. september i forbindelse forslag til endringer i matrikkellova mv. Det gjaldt tinglysingsloven §§ 12a, 38a, 38b og ny 38c. Vi vil så snart vi har oppsummert resultatene av denne høringen, ta kontakt med Justisdepartementet for en hensiktsmessig behandling av disse forslagene.

Arbeidsgruppen har ikke vurdert datatekniske forhold og kostnadene forbundet med det. Vi forutsetter at slike vurderinger blir gjennomført før det fattes beslutning om å innføre elektronisk tinglysing. I den grad det er ønskelig å tilsyn^{de} at brukerne går raskere over til elektronisk tinglysing der dette gir en rasjonaliseringsgevinst for tinglysingen, bør dette fortrinnsvis skje ved å fastsette lavere tinglysingsgebyr for slik tinglysing.

Miljøverndepartementet og Statens kartverk bidrar gjerne i det videre arbeid med tilretteleggingen av regelverket for elektronisk tinglysing og videre vurderinger av administrative, tekniske og økonomiske konsekvenser.

Med hilsen

Jarle Jensen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kari Strande
avdelingsdirektør